

กรมทรัพย์สินทางปัญญา หรือ สมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย วางแผนทางเชิงรุก ปลดล็อกข้อจำกัดการใช้งานลิขสิทธิ์เพลง อย่างโปร่งใส เป็นธรรม

นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา ให้การต้อนรับนางสุตา ชื่นบาน นายกสมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ พร้อมคณะผู้บริหารสมาคม ประกอบด้วย นายวินัย พันธุรักษ์ นายไมตรี นิยมแสง และนายวรพจน์ นิมิวิจิตร ในโอกาสเข้าพบเพื่อหารือแนวทางการบริหารจัดการลิขสิทธิ์เพลงในยุคปัจจุบัน โดยมุ่งเสริมสร้างความสมดุลระหว่างการคุ้มครองสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์และการใช้ประโยชน์งานเพลงของศิลปินนักร้องและนักดนตรีไทย

นางอรมน เปิดเผยว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาให้ความสำคัญกับการยกระดับระบบลิขสิทธิ์เพลงของประเทศให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม และเอื้อต่อการใช้ประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์และเชิงพาณิชย์ โดยในการหารือร่วมกับสมาคมดนตรีแห่งประเทศไทยฯ ครั้งนี้ เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลและข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อพัฒนากรอบการบริหารจัดการลิขสิทธิ์เพลงให้สอดคล้องกับบริบทการใช้งานจริงของศิลปินและผู้ใช้ประโยชน์งานเพลง โดยจากการหารือ ได้มีการสะท้อนสถานการณ์การใช้งานเพลงในปัจจุบัน อาทิ กรณีศิลปินนักร้องและนักดนตรีไม่สามารถนำผลงานเพลงที่ตนเคยขับร้องไปใช้ในงานแสดงได้ภายหลังจากสิ้นสุดสัญญาเกี่ยวกับค่ายเพลงแล้ว เว้นแต่จะขออนุญาตและชำระค่าลิขสิทธิ์ ซึ่งมักจะถูกเรียกเก็บในอัตราที่สูงกว่าปกติ รวมทั้งกรณีการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์งานเพลงที่สิ้นสุดอายุการคุ้มครอง ทั้งที่ผลงานดังกล่าวตกเป็นสาธารณสมบัติแล้ว เป็นต้น

อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา กล่าวว่า เพื่อให้การจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์เป็นไปอย่างเป็นธรรม โปร่งใส และไม่เป็นภาระเกินสมควรต่อผู้ใช้ประโยชน์งานเพลง ขณะเดียวกันยังคงคุ้มครองสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์อย่างเหมาะสม กรมฯ จึงได้นำบทบัญญัติของพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ของกรมการค้าภายใน มาปรับใช้กับการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์เพลง โดยกำหนดให้ผู้ประสงค์จะจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ต้องแจ้งรายละเอียด เช่น รายชื่อเพลงและอัตราการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ ต่อคณะกรรมการว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (กกร.) ก่อนดำเนินการ เพื่อสร้างความชัดเจนและตรวจสอบได้ หากไม่ปฏิบัติตามจะมีความผิดตามกฎหมาย ซึ่งมีโทษทั้งจำและปรับ นอกจากนี้ กรมฯ ยังได้จัดทำหลักปฏิบัติที่ดีในการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ในงานเพลง เพื่อให้องค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ใช้เป็นแนวทางในการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์งานเพลงอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะการใช้งานจริง และสร้างความเชื่อมั่นให้กับเจ้าของสิทธิและผู้ใช้ประโยชน์งานเพลงในเชิงพาณิชย์

นอกเหนือจากมาตรการดังกล่าว กรมทรัพย์สินทางปัญญายังได้ยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าตอบแทนการใช้งานอันมีลิขสิทธิ์และสิทธิของนักแสดง เพื่อวางกรอบการกำกับดูแลการจัดเก็บค่าตอบแทนจากการให้สิทธิเผยแพร่ผลงานลิขสิทธิ์ โดยเฉพาะงานเพลง อย่างมีมาตรฐานและโปร่งใส มีการจัดสรรค่าลิขสิทธิ์คืนแก่เจ้าของสิทธิอย่างถูกต้องและเป็นธรรม ซึ่งปัจจุบันร่างกฎหมายดังกล่าวอยู่ระหว่างรอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยกรมฯ เชื่อมโยงว่ามาตรการและร่างกฎหมายดังกล่าวจะเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยปลดล็อกข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการลิขสิทธิ์ และช่วยพัฒนาระบบนิเวศด้านลิขสิทธิ์เพลง ให้มีความสมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน ซึ่งกรมฯ จะเร่งเดินหน้าสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับศิลปิน นักร้อง นักดนตรี และผู้ใช้ประโยชน์งานเพลง ผ่านการจัดกิจกรรมเสวนาและสื่อเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่องต่อไป

ทั้งนี้ สำหรับผู้ที่ประสงค์จะใช้งานเพลงในการประกอบธุรกิจหรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ กรมฯ ขอแนะนำให้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลิขสิทธิ์เพลงก่อนเป็นลำดับแรก โดยสามารถใช้บริการระบบสืบค้นข้อมูลเพลงที่มีการแจ้งจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ และข้อมูลองค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ที่ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ทางเว็บไซต์ <https://copyright-song.ipthailand.go.th> ได้ทุกที่ทุกเวลา เพื่อติดต่อขออนุญาตใช้ประโยชน์จากงานเพลงอย่างถูกต้องเสียก่อน และหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องลิขสิทธิ์สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่กองลิขสิทธิ์ กรมทรัพย์สินทางปัญญา โทร. 02-547-4630 ถึง 4 หรือสายด่วน 1368